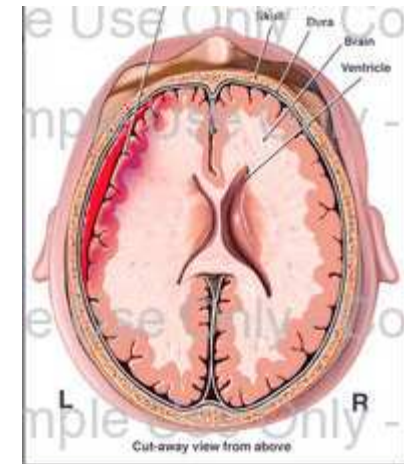

بسمه تعالی

مرکز آموزشی درمانی شهدا

مراقبتهای اعمال جراحی داخل جمجمه

راهنمای ایمنی بیمار و خانواده

تهیه و تنظیم: رامش ممقانی

مرجان شیرازی

تایید کننده: دکتر ایرج لطفی نیا

مرداد ۱۳۹۱

تاریخ بازبینی: ۹۳/۴/۱۵

در صورتی که به صورت غیر اورژانس نیاز به بستری شدن جهت عمل جراحی داخل جمجمه دارید به این نکات توجه فرمائید:

۱. با برگ دستور بستری پزشک به بخش جراحی مغز و اعصاب مراجعه نمایید پس از پذیرش و تعیین تخت به قسمت پذیرش بیمارستان بروید.
۲. مراحل مربوط به پذیرش را انجام دهید.
۲. لباس بخش بعد از تهیه دراختیار شما قرار میگیرد. پس از تعیین اتاق و تخت، لباسها را عوض نمائید.
۴. نمونه خون جهت انجام آزمایشات توسط کادر آزمایشگاه گرفته میشود سپس میتوانید رژیم معمولی داشته باشید.
۵. فشارخون و علائم حیاتی و نوار قلبی توسط پرستار کنترل میشود.
۶. در صورت نیاز به مشاوره با متخصص داخلی توسط پزشک ویزیت می شوید.
۷. از ساعت ۱۲ شب چیزی از راه دهان نخورید و تمرین تنفس عمیق را انجام دهید.
۸. صبح جوراب ضد آمبولی و لباسهای عمل پوشیده می شود. (جوراب ضد آمبولی توسط پرستار اندازه گیری و سایز مناسب برای شما تهیه می شود این جوراب از عوارض ناشی از بیحرکتی و استراحت در تخت پیشگیری می کند) جوراب ها باید روزی دو یا سه بار به مدت نیمساعت در آورده شود. اندام باید از نظر سلامت پوست رنگ و ورم مورد بررسی قرار گیرد.
۹. قبل از خروج از بخش، زیورآلات و دندان مصنوعی و اعضاء مصنوعی را در آورده به همراه یا سرپرستار بخش تحویل دهید.
۱۰. منتظر عمل بمانید تا به اتاق عمل فرستاده شوید.

۱۱. بهتر است موهایی بلند، قبل از عمل در منزل یا بخش تا حد امکان کوتاه شوند برای دسترسی به محل جراحی در اتاق عمل موهایی سر تراشیده می شود. بعد از جراحی تا رشد مجدد مو میتوانید از روسری، کلاه یا کلاه گیس استفاده کنید. پس از ترمیم زخم در صورت نیاز میتوانید از رنگ مو استفاده کنید.

بعد از جراحی:

۱. بعد از جراحی و بیداری در اتاق عمل به تخت خود در بخش منتقل خواهید شد
۲. باید به صورت طاق باز به پشت خوابیده و از بالش استفاده نکنید.
۳. برای کنترل و مراقبت بیشتر، لوله هایی به بدن شما متصل است از جمله یک سرم، لوله یا لوله هایی در سر تا ترشحات محل عمل را تخلیه نماید. ممکن است سوند ادراری برای تخلیه مثانه وجود داشته باشد.
۴. از سرفه و عطسه شدید و باد انداختن بینی و اعمالی که موجب وارد آمدن فشار به ناحیه جراحی شود اجتناب کنید.
۵. در صورت احساس طعم شور در حلق حتماً به پزشک معالج اطلاع دهید.
۶. لوله یا لوله ها طبق دستور پزشک در محل محافظت میشوند.
۷. از راه دهان چیزی نخورید. در صورت خشکی لب و دهان، لبها با دستمال خیس تر می شود.
۸. در صورت درد طبق دستور پزشک مسکن دریافت خواهید کرد.

۹. بعد از عمل در ناحیه سر پانسمان خواهید داشت که ممکن است با پوشش گوشها اندکی شنوایی را کاهش دهد.
۱۰. گاهی ورم ناحیه چشم و اختلال دید بعد از جراحی وجود دارد که بتدریج کاهش مییابد.
۱۱. درجه حرارت بدن بعد از جراحیهای داخل جمجمه تا حدی بالا می رود که بدلیل واکنش بدن به خون موجود در ناحیه عمل می باشد، که بتدریج برطرف خواهد شد.
۱۲. تغییر وضعیت در تخت در حد توان بخصوص بصورت حرکت دستها و پاها صورت میگیرد.
۱۳. موقع استراحت سر باید در امتداد تنه باشد تا از کشیدگی برش جراحی و جایجایی لوله ها پیشگیری شود. سر باید ۳۰ درجه از تنه بالاتر باشد
۱۴. برای جلوگیری از مشکلات تنفسی، تنفس عمیق هر از چند گاهی توصیه میشود.
۱۵. در صورت ورم دور چشم از کمپرس سرد بصورت متناوب و بالا بردن سر تخت استفاده می شود.
۱۶. علائم حیاتی فشارخون و سطح هوشیاری توسط پرستار کنترل میشود

روز بعد از عمل (روز دوم):

۱. روز بعد از عمل سرم معمولا قطع و با قطرات کم تنظیم و رژیم معمولی شروع می شود.
۲. در صورتیکه پزشك دستور دهد لوله های سر توسط پرستار درآورده میشود. درآوردن لوله درد ایجاد نمیکند.
۳. یکی دو ساعت بعد از در آوردن لوله از سر میتوانید بنشینید و سپس در صورت

نداشتن ضعف و سرگیجه با احتیاط از تخت با کمک پایین بیایید و بتدریج فعالیت نسبی داشته باشید.

توجه: (با نظر پزشک در بعضی بیماران لوله های سر سه روز در محل عمل باقی میمانند.)

توجهات بعد از عمل در منزل:

۱. ناحیه برش جراحی از نظر قرمزی، حساسیت غیر طبیعی، بیرون زدگی، جدا شدگی و بوی چرک بررسی شود.
۲. در صورت درد، سرگیجه، خواب آلودگی، تاری دید، تهوع و استفراغ به پزشك جراح مراجعه کنید.
۳. پانسمان یک روز درمیان (در صورت عدم وجود ترشح غیرطبیعی) تعویض شود. در صورت ترشح ناگهانی مایع از زخم، احساس شوری در حلق باید بلافاصله به پزشك اطلاع داده شود.
۴. در صورت تجویز داروی ضد تشنج (فنوباریتال یا فنی توئین) دستور مصرف را با دقت رعایت کنید. این داروها نباید بدون مشورت با پزشك قطع شوند.
۵. در جراحیهای هیپوفیز که در حفره بینی پانسمان وجود دارد شایعترین شکایت ناشی از پانسمان فشاری داخل بینی و خشکی دهان و تشنگی ناشی از تنفس دهانی است. بنابراین مراقبت از دهان هرچهار ساعت بعمل می آید. استفاده از محلولهای نمکی ولرم برای شستشوی دهان و دستگاه بخور سرد می تواند مفید باشد. استفاده از وازلین برای نرم نگه داشتن لبها مفید می باشد.

- از دستگاہهای مرطوب کننده اتاق نیز برای حفظ رطوبت غشاهای مخاطی میتوان استفاده کرد. بعد از در آوردن پانسمان داخل بینی از یکی دو لایه گاز خیس جلوی بینی استفاده کنید.
۶. پانسمان ناحیه جراحی ۱۰ الي ۱۴ روز بعد از عمل ادامه مییابد و تا این زمان از شستشوی سر خوداری کنید ولی شستشوی بدن مانعی ندارد.
۷. پس از جراحی طبق توصیه پزشك بیمار میتواند استحمام نماید.
۸. بهتر است راه رفتن با احتیاط و کمک انجام گیرد تا در صورت سرگیجه مانع افتادن شما شود.
۹. سر تخت باید برای حداقل ۲ هفته پس از جراحی حدود ۳۰ درجه بالا باشد.
۱۰. پس از عمل جراحی جمجمه باید محیط اطراف شما آرام و دور از سروصدا باشد.
۱۱. در صورت اختلال گویایی بعد از عمل، گفتار درمانی انجام می شود.
۱۲. محدودیت خاص غذایی در منزل وجود ندارد.
۱۳. جوراب های ضد امبولی پس از راه افتادن و آغاز فعالیت های روزمره ویا طبق دستور پزشك در آورده شود.